

TARPTAUTINIS ŠVIESOS FESTIVALIS LUX Vilnius, lapkričio 9-11 d.

Lapkričio 9 - 11 d. Vilnių nušvies tarptautinis šviesos festivalis LUX. Naujas „Vilniaus - Europos kultūros sostinės 2009" projektas siūlo neatiduoti miesto tamsai, bet priešingai - į gyvenimą išleisti daugiau šviesos.

Tarptautiniame šviesos festivalyje LUX mokslas, gamta ir menas susivienys, kad atskleistų paslaptinę šviesos pasaulį. Vilniuje užsižiebs 17 įvairių šviesos projektų - instaliacijų, spektaklių, operų ir vaizdo projekcijų.

„Kitas svarbus festivalio LUX aspektas - kad šviesa pasiektų tuos, kuriems jos labiausiai reikia: vaikų namus, senelių pensionatus, neįgaliųjų bendruomenes, socialinės atskirties grupes. Tuos senelius ir globos namų vaikus, kurie neturi galimybės atvykti į miestą, mes atvešime į šventę, kad jie galėtų pasigrožėti ypatinga šviesa mieste", - teigia projekto LUX vadovė Daina Urbanavičienė.

Iš 29 šviesos festivaliui LUX pasiūlytų projektų ekspertai atrinko 15, labiausiai atitikusių festivalio koncepciją ir išsiskyrusių originaliomis idėjomis. Be atrinktų projektų, lapkričio 9-11 d. tamsą sklaidys garsaus italų mokslininko Paolo di Trapani paroda „Langas į šviesą" ir šviesos terapijos paviljonas „Šviesos sodas".

Parodos „Langas į šviesą" erdvėse (Vilniaus geležinkelio stoties antrame aukšte) bus „režisuojami" įvairūs gamtoje vykstantys reiškiniai, lemiantys saulės, oro, dangaus, rūko, šešėlių, vaivorykščių spalvas. Vilniaus centre, Rotušės aikštėje, iškils milžiniškas „Šviesos sodas" - permatomas statinys, švytintis liuminescencine šviesa, kurio viduje šimtas žmonių, vienu metu išsitiesę ant paplūdimio gultų, galės mėgautis šviesa ir šiluma. Žmonės patirs tikrą šviesos terapijos seansą.

Šviesos švenčių tradicija Europoje turi ilgametes tradicijas. Prancūzijoje, Lione, šviesų šventė švenčiama jau daugiau kaip pusantro šimto metų: kasmet gruodžio 8 d. gyventojai tradiciškai languose uždega žvakeles Švč. Mergelės Marijos garbei. Prieš kurį laiką imtas rengti ir šviesos festivalis, kurio metu miestas pasipuošia išpūdingomis šviesos instaliacijomis, vyksta koncertai ir kiti renginiai. Švedijoje gruodžio 13 d. taip pat švenčiama šviesos šventė. Pagal tradiciją, kai kur išlikusių iki šių laikų, baltai apsirengusi moteris su žvakių karūna ir žibintu ankstyvą rytą prieš aušrą aplankydavo visus kaimo namus ir atnešdavo lauktuvių. Šv. Liucijos vardas reiškia „šviesą", todėl jau nuo seno ji siejama su žiemos saulėgrįžos šventėmis. Berlyno šviesų festivalis taip pat siūlo daugybę renginių, susijusių su šviesos tema. Specialiai apšviestuose pastatuose „atvirų durų naktį" miestiečiai gali dalyvauti kultūrinėse programose. D. Britanijos kurortiniame mieste Blackpule vasaros pabaigoje iluminacijos papuošia gatves, tam panaudojama daugiau kaip milijonas elektros lempučių.

Tarptautinis šviesos festivalis LUX Vilniuje vyks ir 2008 metais, o 2009 metais jis taps projekto „Vilnius - Europos kultūros sostinė 2009" baigiamojo renginio dalimi.

TARPTAUTINIO ŠVIESOS FESTIVALIO LUX PROGRAMA:

LAPKRIČIO 9 – 11 dienomis:

1. Langas į šviesą

KAS: Garsaus italų mokslininko Paolo di Trapani paroda „Langas į šviesą“. Parodos erdvėse bus „režisuojami“ įvairūs gamtoje vykstantys reiškiniai, lemiantys saulės, oro, dangaus, rūko, šešėlių, vaivorykščių spalvas.

KUR: Vilniaus geležinkelio stoties keleivių rūmai (II aukštas), Geležinkelio g. 16

KADA: 9 d. 11.00 - 20.00 val.

10 d. 11.00 - 20.00 val.

11 d. 11.00 - 20.00 val.

Autorius: prof. Paolo Di Trapani

SVARBU ! LUX festivalio metu parodą galima aplankyti nemokamai, užsiregistravus. Paroda vyks iki gruodžio 1 d. ir bus mokama.

2. Šviesos sodas

KAS: Milžiniškas šviesos terapijos paviljonas „Šviesos sodas“ – tai permatomas statinys, švytintis liuminescencine šviesa, kurio viduje šimtas žmonių, išsitiesę ant paplūdimio gultų, galės mėgautis šviesa ir šiluma. Žmonės patirs tikrą šviesos terapijos seansą.

KUR: Rotušės aikštėje

KADA: 9 d. 10.00 - 22.00 val.

10 d. 10.00 - 22.00 val.

11 d. 10.00 - 22.00 val.

Autorius: Žilvinas Lidžius

3. Šviesoraščiai Vilniui

KAS: „Šviesoraščiai Vilniui“ – interaktyvus projektas, fiksuosiantis šviesos raštą laike. Bus įrengta originali fotostudija, kurioje kiekvienas norintis galės palikti Vilniui savo autentišką šviesos parašą. Fotografijos bus kabinamos ant sienų, taip sukuriant šviesoraščių mozaiką. Vieną egzempliorių gaus ir nufotografuotas asmuo. Projektui pasibaigus, paroda bus eksponuojama ir kitose sostinės vietose bei kituose Lietuvos miestuose.

KUR: Vilniaus dailės akademijos spaustuvės pirmame aukšte (galerijoje „Intro“)

KADA: 9 d. 18.00-22.00 val.

10 d. 16.00-20.00 val.

Autorė: Eglė Deltuvaite

4. LUX žvaigždynas/Šviesos aitvarų žvaigždynas

KAS: Dvi šviečiančios aitvarų instaliacijos danguje: aitvaras „LUX žvaigždynas“ (2x3 m) su unikalios technologijos šviečiančiu užrašu „LUX“, kuris bus matomas kilometro spinduliu aplink ir „Šviesos aitvarų kinas“ – kino projekcija nakties danguje. Reginio metu ekrane (4,5x3,5 m), kurį aitvarai iškels į kelių dešimčių metrų aukštį, bus rodomas Auksės Petruilienės specialiai festivaliui sukurtas silikoninio teatro kinas.

KUR: Pievoje prie Baltojo tilto.

KADA: 9 d. 18.00 - 22.00 val. "Lux žvaigždynas"

10 d. 20.00 - 22.00 val. „Aitvarų kinas“

Autorius: : Tadas Surkys

5. Šešėlių skveras

KAS: S. Moniuškos skveras šalia ir autentiško vienuolyno ansamblio taps stebuklingu „Šešėlių skveru“. Čia nušvis senasis vienuolyno sodas, mirguliuojantis įvairiausių dydžių, formų ir spalvų šviečiančiais azūriniais obuoliais su degančiomis žvakėmis, skleisis paslaptingos gėlės ir žolynai, apraizgysiantys sienas mistiniais šešėliais. Miestelėnai ne tik gyvai išgirs skvero legendą bei pamatys ekrane atgyjančius sakmės personažų šešėlius, bet ir patys galės tapti šešėlių veiksmo dalyviais.

KUR: Naujai rekonstruotame S. Moniuškos skvere šalia Šv. Kotrynos bažnyčios.

KADA: 10 d. 18.00–21.00 val.

Autorius: Vilniaus vaikų ir jaunimo meno galerija

6. Švytinčios paslaptys

KAS: Atradimo džiaugsmas mėgstantiems Sereikiškių parką - žemėje tarp medžių atsiras penki šviečiantys stikliniai objektai, primenantys vaikystėje darytus „sekretus“ (įvairūs daiktai ar augalai uždengiami stiklu ir užkasami žeme, vėliau atkapstomi ir matomi tam tikri paveikslėliai).

KUR: Sereikiškių parke, prie Vilnios krantų.

KADA: 9 - 11 d. nuo 18.00 iki 24.00 val.

Autorius: Lina Miklaševičiūtė

7. Poslinkis

KAS: „Poslinkis“ – skaitmeninio vizualinio meno projektas. Bendradarbiaujant su UAB „ACM“, didžiausiose Vilniaus vaizdo ekranuose bus pristatomi šešių Lietuvos menininkų projektai, taip pat autorinis jaunos Vokietijos menininkų grupės „A Wall Is A Screen“ (liet. „Siena yra ekranas“) projektas – kinematografinė ekskursija po Vilniaus senamiestį.

KUR, KADA: 11 d. 17:30 val. Vokietijos jaunųjų menininkų projektas "AWall Is a Screen". Ekskursijos pradžia nuo Žalio tilto (Upės ir Kalvarijų g. sankryža).

Transliacijos UAB "ACM" lauko ekranuose :

A. Vienuolio g. 1 (Operos ir baleto teatras),
Konstitucijos pr. 7 (prekybos centras "Europa"),
Ozo g. 20 (greta prekybos centro "Akropolis")
Ukmergės g. 248.

Dalyvauja menininkai: "A Wall Is a Screen" nariai: Antje Haubenreisser, Kerstin Budde, Peter Stein, Sabine Horn, Sarah Adam, Sven Schwarz, Tom Schlösser. Tomas Martišauskis, Juozas Laivys, Artūras Bumšteinas, Mantas Kazakevičius, Darius Mikšys, Antanas Gerlikas, Ignas Krunglevičius & Siri Harr Steinvik, Tina Smrekar.

Autorius: Lietuvos dailės muziejus

8. Gyvybės forma

KAS: Projektas, šviesa įkvėpsiantis gyvybės tamsiai upei miesto centre. Neries tėkmėje bus integruoti septyni povandeniniai gyviai – kalmarai, imituojuantys šviečiančias gyvas būtybes upėje.

KUR: Neries upėje prie Mindaugo tilto

KADA: 9 - 11 d. nuo 18.00 val. iki 24.00 val.

Autorius: Linas Kutavičius

9. Graf'drive

KAS: Ant pastatų sienų vaizdo projekcijomis bus pristatoma grafikos meno paroda. Šviečiančiomis vaizdo projekcijomis bus sukurta meniška ir interaktyvi gatvė. Kiekvienas praeinantis ar net pravažiuojantis šia gatve taps parodos lankytoju, pajus šiandienio meno pulsą, akimirką taps kultūros dalyviu. Per vieną vakarą planuojama parodyti daugiau kaip šimtą skirtingų meno kūrinų, pristatyti apie penkiolika šiuolaikinių grafikos meno autorių. Lapkričio 9 d. 18.00 val. įvyks parodos „Graf'drive“ atidarymas, bus įžiebtos projekcijos, visą vakarą veiks kavinė „Coffee'drive“.

KUR: Latako g. 3

KADA: 9 – 11 d. nuo 18.00 iki 21.00 val.

Autorius: VŠĮ Vilniaus grafikos meno centras

10. Šviesmetis 3007

KAS: Pasitelkiant spalvotus nuotaikos koregavimo šviesos inkubatorius, vilniečiams bus sudaryta galimybė pajusti įvairių spalvų jėgą. Originalios raudonos, žalios ir geltonos spalvų konstrukcijos (5x2 m), ryškiai apšvies apačioje stovinčius žmones ir suteiks geros nuotaikos, ramybės bei puikių emocijų.

KUR: Sereikiškių parke

KADA: 9 – 11 d. nuo 18.00 iki 20.00 val.

Autorius: Stasys Purys

11. Judanti šviesa – grafitiniai piešiniai be vandalizmo

KAS: Vilniaus miesto senamiestyje ir centre kursuos velomobilai su pritvirtintais vaizdo projektoriais. Judantis velomobilis ant miesto pastatų sienų demonstruos menininkų sukurtas vaizdo projekcijas – šviesos pasakojimus apie miestą.

KUR: Pilies g. 25 (priešais Prancūzijos ambasada)
Vilniaus g. 22 (šalia Radvilų rūmų)
Maironio g. 21 (Tymo kvartale)
Šiuolaikinis meno centras (iš Rūdninkų g. pusės)
Vingrių g. 5 (už buvusio „Lietuvos“ kino teatro)
KADA: 10 d. 18.00 - 21.00 val.
Autorius: VŠĮ Vilniaus dailės centras

12. Kiautai sieloms

KAS: Sereikiškių parke atsiras penkiolika iš vietos į vietą keliaujančių skulptūrų iš standžių ir iš vidaus šviečiančių drabužių, išreiškiančių skirtingas emocijas, istorijas ir judesius. Šios figūros – tai savotiški kiautai sieloms.

KUR: Sereikiškių parke (kiekvieną vakarą kitoje vietoje)

KADA: 9 – 11 d. nuo 18.00 iki 22.00 val.

Autorius: Andrius Ciplijauskas

13. Šviečianti Vilnia

KAS: Viena žemiausių Vilniaus vietų – Vilnia ties Užupiu – pirmą kartą taps šviesos šaltiniu. Šviesa, pasklisianti iš paties upės dugno, suteiks galimybę tamsiu paros metu atrasti neapšviestą Vilnios ir jos pakrančių atkarpą tarp Malūnų ir Užupio tiltų. Upė apšvies pakrantėje esančias skulptūras, Vilnios tėkmėje pastatytus bokštus, plasnojantį paukštį bei besisukančią instaliaciją „Malūnas“. „Užupio meno inkubatoriaus“ sienų freskos ir pakrantės medžiai taip pat nušvis paslaptinga šviesa.

KUR: Užupio meno inkubatoriaus kiemas (Užupio g. 2a), Vilnios pakrančių atkarpa tarp Malūnų ir Užupio tiltų.

KADA: 9 - 11 d. nuo 18.00 iki 24.00 val.

Autorius: VŠĮ „Užupio meno inkubatorius“

14. Mitas konceptualiai – Jurgio pasakojimai

KAS: Naujosios operos projektas, dar viena legendos apie Šv. Jurgio, šviesos kario kovą su mistiškuoju slibinu interpretacija. Savotiškos stilistikos projekte dera grigališkasis giedojimas ir dinamiška perkusija, oro akrobatika, kerintys soprano ir baritono balsai, šiuolaikinio šokio ekspresija ir video projekcijos. Tai promenade performance, kuriame žiūrovas laisvai juda po bažnyčios erdvę ir spektaklį patiria betarpiškai. Kiekvienas projekto dalyvis čia įkūnija piligrimą - šviesos kari, kuris patiria universalius gyvenimo išbandymus – kelio ieškojimą, nuoširdų šventės džiaugsmą, slibino sutikimą, idealų aukojimą ir išsilaisvinimą.

KUR: Vilniaus Šv. apaštalų Pilypo ir Jokūbo bažnyčia

KADA: 10 d. 21.00 val.

SVARBU! Žiūrovų skaičius ribotas – reginį gali stebėti šimtas žmonių. Pirmieji, atvykę į LUX festivalio info centrą Rotušės turizmo informacijos centre Didžioji g. 31, (kuris dirbs nuo lapkričio 9 d. 9 val. ryto), gaus kvietimus į renginį.

Autorius: Muzikos festivalių paramos fondas

15. Šviečiančios moterys

KAS: Fotografijų ciklas ant Vilniaus grafikos meno centro fasado, vaizduojantis modernias XX a. Lietuvos ir Vakarų Europos moteris – kultūros ir visuomenės veikėjas. Šios moterys – galingi kūrybinės energijos šaltiniai, savotiški „šviečiantys objektai“ to meto visuomenėje. Ciklą sudaro devyni šviečiantys objektai: aštuoni moterų portretai ir poetinis tekstas, jungiantis šias asmenybes.

KUR: Latako g. 3

KADA: 9 – 11 d. nuo 18.00 iki 20.00 val.

Autorius: Laisvydė Šalčiūtė

16. Naujos Rotušės spalvos

KAS: Dėl vaizdo ir šviesos projekcijų ant fasado Vilniaus rotušė pražys meniškomis ir žaismingomis spalvomis. Vaizdo projekcijose bus naudojami šiuolaikinių Lietuvos tapybos, grafikos, tekstilės ir fotografijos menininkų kūriniai.

KUR: Vilniaus rotušė

KADA: 9–10 d. nuo 18.00 iki 02.00 val.

Autorius: VšĮ Vilniaus meno centras

17. Vargonų koncertas

KAS: Šviesą nešantis vargonų koncertas

KUR: Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčia

KADA: 9 d. 19.00 val.

Autorius: L. Digrys (vargonai), V. Tarasovas (mušamieji), E. Kanevičius (kontrabosas).